

Algemeen

In dit jaarplan geven we invulling aan die activiteiten van onze afdeling die niet onder één van de werkgroepen vallen of horen bij de reguliere activiteiten van de redacties van onze website, ons magazine Natuurklanken en onze socialmediakanalen.

De secretaris maakt jaarlijks een jaarverslag, dat wordt voorgelegd aan de Algemene ledenvergadering. Die vindt in 2026 plaats op 5 februari in het Kulturhus in Epe. Het verslag komt op de website te staan. De werkgroepen leveren een verslag van hun activiteiten aan voor het verslag van de afdeling en voor plaatsing op onze website.

De vergaderingen van bestuur en werkgroepen vinden plaats in het Kulturhus, het clubgebouw van de wandelvereniging WIOS of bij hoverniersbedrijf Van Triest in Epe. De werkgroepen wordt sterk geadviseerd gebruik te maken van de gratis beschikbare ruimten.

1. Natuurbeleving

Zowel voor de leden als niet-leden is natuurbeleving een eerste ingang om te genieten van en kennis te vergaren over de natuur.

Onze traditionele nieuwjaarswandeling is dit jaar gepland op zondag 11 januari 2026 in Wissel. De kantine van SV Wissel is het begin- en eindpunt, tevens plaats van samenkomst.

Al sinds 2017 wordt door Wim Oosterloo vrijwel het hele jaar door op de eerste dinsdagmorgen van de maand een mooie natuurwandeling van ongeveer 5 km georganiseerd, steeds op een andere plaats in ons werkgebied en soms ook net daarbuiten. De belangstelling hiervoor is onverminderd groot.

Andere 'laagdrempelige' activiteiten die we in de natuur organiseren zijn publieksexcursies van de werkgroepen, zoals bijvoorbeeld de werkgroep paddenstoelen dat doet.

Een ander voorbeeld is de 1000-soorten- of de Natuurdag die we jaarlijks organiseren in de week van de biodiversiteit. In 2026 willen we daarmee aansluiten op een publieksactiviteit in het kader van Heerde 850.

De twee Natuurpaden die onze afdeling onderhoudt passen ook onder natuurbeleving. Er zijn plannen en budget voor renovatie van de paden en bijbehorende bebording, maar dit proces is gestagneerd door de recreatiezonering die de gemeenten Epe en Heerde aan het invullen zijn. Naar verwachting zijn die gemeentelijke trajecten in 2026 afgerond en kunnen we met de renovatie beginnen.

2. Natuurstudie

Het accent van onze afdeling ligt sterk op natuurstudie. Verbreding en verdieping van eigen kennis is veelal de belangrijkste motivatie van de deelnemers (door inventarisaties en organiseren studie-avonden). Een belangrijk deel van de activiteiten vindt plaats onze werkgroepen Geologie en Landschap, Mossen, Planten, Insecten, Zoogdieren en Vogels. In 2025 is ook nog een werkgroep Reptielen en Amfibieën gestart.

De vele bijeenkomsten van de werkgroepen in het veld en (in het winterseizoen) binnen staan op de website van onze afdeling. Voor verdere informatie kan men terecht bij de coördinatoren van de werkgroepen (zie de adressen in Natuurklanken).

In 2025 zijn de Renderklippen door de gezamenlijke werkgroepen geïnventariseerd. De resultaten hiervan worden gepresenteerd op donderdag 12 maart 2026. Daarna start een gezamenlijk inventarisatieproject op Landgoed Vosbergen. Daarbij zullen we ook ervaring op gaan doen met een uniform format om de resultaten te bundelen.

3. Natuurbescherming

Op terrein van natuurbescherming hebben we contact met NMG (Natuur en Milieu Gelderland), met Ons Mooi Epe en incidenteel ook met de Vereniging Landschap en Milieu Hattem. Voor de gemeenten Epe en Heerde levert de afdeling gevraagd of ongevraagd inbreng in gebieds- of beleidsplannen waar natuurwaarden in het geding zijn.

4. Natuureducatie

De afdeling heeft twee natuurpaden in beheer, één in de gemeente Epe en één in de gemeente Heerde. Beide natuurpaden zijn aan een grondige renovatie toe. Voor de beide natuurpaden moeten de paaltjes en borden worden vervangen. Het voornemen was om de natuurpaden in 2024 aan te passen, maar door het proces van recreatiezonering is de uitvoering vertraagd. We hopen in 2026 aan de slag te kunnen en houden contact met de sponsors om het toegezegde sponsorgeld te behouden.

In het voor- en najaar organiseren we een aantal aansprekende lezingen. Deelname van leden is gratis en niet-leden betalen een bijdrage. De lezingen vinden plaats in het Kulturhus in Epe. In het voorjaar organiseren we de werkgroepenavond, en wel op donderdag 12 maart. De werkgroepen presenteren dan de belangrijkste resultaten van hun inventarisaties op de Renderklippen.

In het najaar plannen we weer een drietal lezingen, in principe op de 3e donderdag in de maanden september, oktober en november. Mocht de gewenste zaal dan niet beschikbaar zijn, dan wijken we mogelijk uit naar een andere datum.

5. Organisatie

Het aantal leden van de afdeling is afgelopen jaar behoorlijk gestegen (per saldo 9 leden erbij) en schommelt nu rond 180. Daar mogen we best trots op zijn als je het vergelijkt met andere afdelingen, met name in relatie tot het aantal inwoners van de regio.

Extern

Jaarlijks vindt een bestuurlijk overleg met de gemeenten Epe en Heerde plaats. Daarnaast onderhouden we goede contacten met de gemeentelijke bosbeheerders.

Al naar gelang de behoeften van de werkgroepen is er samenwerken met andere afdelingen van de KNNV: de werkgroep Mossen werkt al jaren samen met afdeling Zwolle en de werkgroep Geologie en landschap sinds 2 jaar met afdeling Noordwesthoek (Steenwijk) en op het gebied van macrofauna is er een samenwerking met afdeling Apeldoorn.

Op lokaal niveau wordt samengewerkt met NME (Natuur en Milieu Epe voorheen Vereniging Milieuzorg Epe), Ons Mooi Epe en de Vereniging Landschap en Milieu Hattem en NMG (Natuur en Milieu Gelderland). Ook participeren we in het Netwerk Groene Vrijwilligers.

Op landelijk niveau zijn we vertegenwoordigd in de Beleidsraad en in de Vertegenwoordigende Vergadering. Meer specifiek draaien we nu ook mee in een project rond stikstofeffecten op de Veluwe

Vrijwel alle verzamelde data door leden van werkgroepen en individuen worden aan landelijke databanken aangeleverd, zoals waarneming.nl (veelal individuele waarnemingen), telmee.nl, verspreidingsatlas.nl.

Waar mogelijk haken we aan bij landelijke en regionale acties, zoals de week van de biodiversiteit, de week van het Landschap (landelijke landschappen), NL-Doet (natuurwerkdag).

Intern

In november vindt jaarlijks een coördinatorenoverleg plaats onder andere om elkaar te informeren over het reilen en zeilen in de werkgroepen en de activiteiten in het volgende jaar. Hier vindt ook afstemming van activiteiten van de werkgroepen en overleg over een gezamenlijk project plaats.

Er zijn begin 2026 vacatures voor Algemeen bestuurslid en Leden evenementencommissie. Daarnaast geven ook enkele werkgroepcoördinatoren aan het stokje op korte of iets langere termijn door te willen geven.

6. Communicatie

Ons kwartaalmagazine Natuurklanken biedt al vele jaren een mooi overzicht van onze activiteiten en resultaten. De kwaliteit – zowel qua lay-out als qua inhoud – is onverminderd goed. Om verdere kosten te besparen streven we er naar dat meer leden overschakelen naar de digitale versie. Er zijn momenteel meer leden die de papieren versie ontvangen dan de digitale. Als stimulans voor overschakeling van de papieren versie naar de digitale wordt een (nu nog vrijwillige) bijdrage van €14 (€10 voor NK en €4 voor verzending) gevraagd.

Onze website is ook een prachtig visitekaartje voor onze vereniging en is het actuele informatiekanaal met leden en niet-leden. Daarnaast zijn we actief op social media als Instagram, X en (in mindere mate) Facebook. Op YouTube heeft KNNV Epe-Heerde een kanaal met filmpjes.

Voor actuele korte berichten hebben we sinds 2025 ook onze nieuwsbrief als medium. Die wordt zowel onder onze leden als onder belangstellenden verspreid, niet met vaste regelmaat, maar juist als er nieuws te melden is.

We beschikken over een informatiestand waarin we informatie geven over de natuur in ons werkgebied en daarbuiten. Op de Pleinmarkt in Epe zijn we jaarlijks present en in 2026 zal waar mogelijk ook aangehaakt worden aan de activiteiten rondom Heerde 850 jaar.

Onze activiteiten voor een breder publiek (lezingen, excursie e.d.) maken we bekend via onze website en via de publieksmedia in onze regio. Aan niet-leden vragen we een bescheiden bijdrage.

7. Financiën

Als afdeling sturen we altijd op een kostendekkende exploitatie. Dat kan betekenen dat we het ene jaar iets inleveren en het andere jaar iets overhouden. Een substantieel deel van onze contributie-inkomsten dragen we af aan de landelijke KNNV. Voor de verdere financiële details verwijzen we hier naar onze begroting.

De werkgroepen stellen aan het eind van het kalenderjaar een eigen jaarverslag, jaarplan en begroting op. Deze worden gepubliceerd op onze website.

Het bestuur verantwoordt het jaarlijkse reilen en zeilen in het jaarverslag en de jaarrekening. Deze worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering. Ook deze documenten zijn te vinden op onze website.